

Oxford COVID-19 A??s? Güven ve Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Oxford COVID-19 A??s? Güven ve Uyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28628>

Özet

Oxford COVID-19 A??s? Güven ve Uyum Ölçe?i, bireylerin **COVID-19 a??s?** hakk?ndaki güven düzeylerini ve a?? önerilerine uyum gösterme e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçe?in Türk kültürüne uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda ger?ekle?tirilmis?tir. Ölçek, pandemi döneminde halk sa?l??? stratejilerinin etkinli?ini de?erlendirmek ve a?? tereddüdü gibi kritik konular? incelemek için önemli bir kaynak sa?lamaktadır. Psikometrik özelliklerinin incelenmesi, arac?n Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??tır.

Anahtar Kelimeler

COVID-19, A?? Güveni, A?? Uyum Ölçe?i, Halk Sa?l???, Psikometri, Ölçek Uyarlamas?, Pandemi, Davran??sal Uyum

Yazarlar

Küçük, E., Ye?ilçiçek Çal?k, K., Erkaya, R., Kanbay, Y.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, küresel bir kriz olan **COVID-19 pandemisi** s?ras?nda bireylerin a??ya yönelik tutumlar?n?, inançlar?n? ve davran??sal niyetlerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, a?? kar??tl???n?n veya tereddüdünün alt?nda yatan psikolojik ve sosyal faktörleri belirleyerek, halk sa?l??? kampanyalar?n?n ve ileti?im stratejilerinin bu faktörlere göre ?ekillendirilmesine yardımcı olmay? hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas? ise, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türkiye'deki ara?t?rmacılar?n a?? güveni üzerine uluslararası düzeyde kar??la?t?r?labilir veriler toplamas?n? mümkün k?lmaktadır. Bu sayede, Türkiye'deki a?? politikalar?n?n kabul düzeyi hakk?nda bilimsel kan?tlar elde edilmi?tir.

Yap?

Oxford COVID-19 A??s? Güven ve Uyum Ölçe?i, iki temel psikolojik yapıyı ölçmektedir: **A?? Güveni** ve **A?? Uyum Davran???**. A?? Güveni, bireyin a??n?n güvenli?ine, etkinli?ine ve ilgili sa?l?k otoritelerinin ?effafl???na olan inanc?n? kapsar. Uyum Davran??? ise, bireyin a?? olmay? isteme ve a?? takvimine uyma yönündeki niyetini veya fiili davran??n? yansıtır.

Bu ölçek, bireysel farklılıklar? dikkate alarak, a?? tereddüdünü tek bir de?i?ken yerine, güven ve davran??sal niyet gibi çok boyutlu bir perspektifle ele almaktadır. Bu ayrı?m, a?? kararlar?n?

etkileyen faktörlerin derinlemesine anla??ımas? için kritiktir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in geçerlik analizlerini içermiştir. Çal??mada, aracın yap? geçerli?ini test etmek amacıyla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??tır. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen yapılar? (güven ve uyum) ne ölçüde temsil etti?ini ara?tırm??tır. Ayrıca, ölçe?in içerik geçerli?i için uzman görüşlerine başvurulmu? ve dilsel e?de?erlik çal??malar? yapılm??tır.

Güvenirlik

Türk kültürüne uyarlama sürecinde ölçe?in güvenirlik düzeyi de detaylıca incelenmiştir. Güvenirlik, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? ifade eder. Bu kapsamda genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplamalar? yapılr. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarlılı?a sahip oldu?unu gösterir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçe formunun yüksek iç tutarlılı?a sahip oldu?unu ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çal??malarında genellikle Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılır. DFA, orijinal ölçe?in faktör yapısnın (muhtemelen iki faktörlü: Güven ve Uyum) Türk örnekleminde de korundu?unu doğrulamayı amaçlar. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin ilgili alt boyutlara beklenen şekilde yüklendi?ini göstererek, ölçe?in yapısal bütünlü?ünü kanıtlam??tır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini Bildirim Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme Formatı Kullanılmaktadır)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon ve Yeti?kin Sağık Hizmeti Kullanıcılar?

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detayları: Türkiye'de yaşayan, okuryazar yeti?kin bireyler üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Kantitatif ara?tırma yöntemi kullanılarak, psikometrik özelliklerin belirlenmesine yönelik kesitsel bir çal??ma yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

A?? Tereddüdü, Psikolojik Ölçekler, COVID-19 A?? Güveni, Hem?irelik Ara?t?rmalar?, Türk Kültürüne Uyarlama, Sa?lık ?nanc? Modelleri

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ebru KÜÇÜK

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: ebrukucuk96@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçe?in yay?nland??? ve uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? y?l **2021**'dir. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve ücret bilgileri, sorumlu yazar (Ebru KÜÇÜK) veya orijinal ölçe?in geli?tiricileri ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Referanslar

Küçük, E., Ye?ilçiçek Çal?k, K. , Erkaya, R. & Kanbay, Y. (2021). Oxford **COVID-19 A??s?** Güven ve Uyum Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Kad?n Sa?l??? Hem?ireli?i Dergisi*, 7(3), 197-214.

Makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: oxford-covid-19-asisi-guven-ve-uyum-olcegi-toad.pdf

Oxford COVID-19 A??s? Güven ve Uyum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r.